

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ

A1. (14) Νόμισε ότι ερχόταν σε αυτόν άνθρωπος με πελώριο μέγεθος και βρώμικο πρόσωπο, όμοιος με εικόνα⁵ νεκρού. Μόλις τον κοίταξε ο Κάσσιος, τον έπιασε φόβος και θέλησε να πληροφορηθεί το όνομά του. Εκείνος απάντησε ότι ήταν ο Πλούτωνας.

(31) Στον Λατινικό πόλεμο ο Τίτος Μάνλιος, ο ύπατος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Αυτός, όταν κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να απέχουν όλοι από την μάχη. Αλλά λίγο αργότερα ο γιος του πέρασε έφιππος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και προκλήθηκε σε μάχη από τον αρχηγό των εχθρών με αυτά τα λόγια:

(43) Δεν σου πέρασε η οργή καθώς εισέβαλλες στα σύνορα της πατρίδας; Ακόμη κι αν είχες φτάσει με εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δεν σου ήρθε στο μυαλό: «μέσα σε εκείνα τα τείχη είναι το σπίτι και οι θεοί του σπιτιού μου, η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά μου»; Αν λοιπόν εγώ δεν σε είχα γεννήσει, η Ρώμη δεν θα πολιορκούνταν· αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα. Εγώ δεν μπορώ να πάθω τίποτα πια, ούτε πρόκειται να είμαι για πολύ καιρό πάρα πολύ δυστυχισμένη: αλλά αντίθετα αυτούς, αν συνεχίσεις, ή πρόωρος θάνατος ή μακρόχρονη σκλαβιά τους περιμένει.

B1. ingenter, facies, simillimo, quae, exercitus, proeliis, minaciora, illud, penatium, nulli rei, diutius, miser, hac, morte, servitutis

B2. α. existimem, veniendo, aspice, concipiet, praeesse, abisset, abstenturam, habebuntur, passuram esse, possitis

β. ingrediamur, ingrederemur, ingressuri simus, ingressi simus, ingressi essemus

- Γ1. α.** magnitudinis: γενική της ιδιότητας → hominem (μόνιμη ιδιότητα)
consul: παράθεση → T.Manlius
aliquando: επιρρ. προσδ. του χρόνου → abiret
animo: αφαιρετική του τρόπου → perveneras
miserrima: κατηγορούμενο στο ενν.υποκ. ego, μέσω του συνδ.ρημ. futura sum
- β.** se: υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου esse, ταυτοπροσωπία, λατινισμός, σε πτώση αιτιατική: το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου τίθεται πάντοτε σε αιτιατική, ακόμη και στην ταυτοπροσωπία, και δεν παραλείπεται [το υποκ. απαρ. se ταυτίζεται νοηματικά με το υποκ. ρήμ.: ille]
ego: υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου pati, σε πτώση ονομαστική, διότι το απαρέμφατο είναι τελικό και έχουμε ταυτοπροσωπία (υποκ. ρήμ. possum & απαρ. pati: ego)
- γ.** dux hostium his verbis proelio filium laccessivit
- δ.** qui natus erat (est) /// dum ingrederis - re

- Γ2. α.** cupivit : ρήμα
cassius : υποκ.
audire : τελ. απαρ., αντικ. στο cupivit
nomen : αντικ. στο απαρ. audire
eius : γεν. κτητική στο nomen
- β.** υπόθεση: si pergis (ορ.ΕΝΣ), απόδοση: manet (ορ.ΕΝΣ),
είδος: ανοικτή υπόθεση για το παρόν
υπόθεση δυνατή ή πιθανή: si pergas, maneat (υπ.ΕΝΣ)
- γ.** quem simul aspexit Cassius: χρονική, εισάγεται με το χρον. σύνδ. simul, εκφέρεται με οριστική, διότι εκφράζει μόνο χρόνο, παρακειμένου, διότι εκφράζει προτερόχρονο στο παρελθόν [επιρ. προσδ. χρόνου]
cum aliquando castris abiret: χρονική, εισάγεται με το ιστορικό ή διηγηματικό cum, εκφέρεται με υποτακτική, όπως όλες με ιστορ. cum, διότι εκφράζουν και σχέση αιτίου-αιτιατού [ο ιστορ. cum υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια πρόταση, δημιουργεί μια σχέση αιτίου-αιτιατού ανάμεσά τους: είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου που υπάρχει στην υποτακτική], παρατατικού, διότι εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου [edixit] και δηλώνεται σύγχρονο στο παρελθόν) / [επιρ. προσδ. χρόνου]